

lan Travnicek // Bull Vet Inst Pulawy 2007, v.51, p.219-224. 17. West D.M., Stafford K.J., Alley M., Badcaie L.M., Hillink F., Compton C.W.R. Serological and necropsy findings for rams infected with *Brucella ovis* which were not identified by the complement fixation test [Text] // New Zealand Vet. Journal 1993, 41(2), p. 82-86.

FEATURES OF PROCESSING AND DIAGNOSTICS OF SHEEP'S INFECTIOUS EPIDIDYMITIS

Babkin A.F., Rayko D.Yu.

National Scientific Center «Institute of Experimental and Clinical Veterinary Medicine», Kharkiv

*Causes of stationary trouble and aspects of the sanitation of sheep's livestock from *Brucella ovis* infection are presented in the article.*

УДК 619:616 99:636.5

ПАРАЗИТАРНІ ЗАХВОРЮВАННЯ СТРАУСІВ

Бабенко А.Б., Луценко Л.І., Сумакова Н.В.

Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини», м. Харків

Проведені паразитологічні дослідження матеріалу від дорослих африканських страусів і молодняку 2-3 місячного віку і страусів Ему, встановлено інвазованість двома видами нематод; еймеріями.

Сьогодні господарська зацікавленість у одомашненні страусів зумовлена можливістю за короткий час отримати високоякісну продукцію. Страус у віці одного року важить більше ста кілограмів (вага свині). Його м'ясо є дієтичним, не містить холестерину. Останнім часом на українському ринку з'являється все більше продуктів страусівництва. Вирощування птиці дає можливість за короткий проміжок часу отримувати високоякісну продукцію – молодняк, дорослу птицю, інкубаційні та харчові яйця, продукти забою і переробки, пух, пір'я тощо. Спеціалісти стверджують, що в Україні є всі необхідні умови для розведення страусів, тому майже в усіх областях є приватні страусівничі господарства.

Розведення страусів – досить нелегка справа незважаючи на те, що ці птахи невибагливі щодо утримання і годівлі. Виявляється, що й зима страусам не є перешкодою. При морозах нижче -20-ти °С вони ховаються в приміщеннях, а сніг і холод при -10-ти °С їх тільки збадьорює.

Для годівлі влітку використовують багато різної зелені: люцерну конюшину, овес, капусту і кульбабу, зимою – сухі трави і комбікорми. І в будь-яку пору року – велику кількість камінців, які потрібні не лише для подрібнення їжі у шлунку, а й для утворення яєчної шкаралупи. Без камінців – яйце стає м'яким, немов у пластиковій оболонці.

Однак страуси, як і всі домашні птахи, вражаються збудниками паразитарних хвороб, тому важливе значення для проведення їх лікування і профілактики відіграють своєчасні діагностичні дослідження.

У зв'язку зі зверненням ветеринарних спеціалістів приватного підприємства за консультативною допомогою для встановлення причини

погіршення загального стану дорослих страусів, різкого зниження несучості та виводу пташенят, тому метою наших досліджень було визначення ураженості птахів різного віку збудниками паразитарних захворювань.

Матеріали і методи. Проведено клінічне обстеження чорних африканських страусів і Ему, які утримуються в ТОВ «Родник» Донецької області. Від страусів різних вікових груп відбирали проби фекалій, поміщали в поліетиленові пакети, на яких вказували номери вольєрів, вік птиці. Гельмінтокопроскопічні дослідження проводили за методом Г.А. Котельникова і В.М. Хренова (1984).

Визначали екстенсивність інвазування тварин за формулою:

$$E = \frac{X}{Y} \times 100$$

де: EI – екстенсивність інвазії;

X – кількість тварин, в яких виявили яйця або личинки гельмінтів;

Y – загальна кількість обстежених тварин

100 – коефіцієнт перерахунку у відсотки.

Результати досліджень. Під час проведення клінічного обстеження дорослих особин африканських страусів спостерігали пригнічення, малорухливість, зниження апетиту, відставання у рості. Проведеними копроовоскопічними дослідженнями були виявлені лише яйця нематод стронгілідного типу. Результати досліджень представлені в таблиці.

Таблиця

<i>Вид птиці</i>	<i>Нумерація вольєрів</i>	<i>Кількість проб</i>	<i>Екстенсивність інвазії, %</i>
страуси африканські дорослі	№1	10	100 (2 види)
	№2	10	100
	№3	10	100
	№4	10	100 (2 види)
страусенята 2-3 місячного віку	№5	10	яєць гельмінтів не виявлено 10 % ооцисти еймерій
дорослі страуси Ему	№6	10	яєць гельмінтів не виявлено
	№7	10	яєць гельмінтів не виявлено
	№8	10	яєць гельмінтів не виявлено

Одержані результати досліджень свідчать про те, що всі дорослі африканські страуси інвазовані нематодами одного-двох видів, що підтверджено виявленням яєць стронгілідного типу, які різняться за розмірами і структурою, встановлено високу інтенсивність інвазії. Диференціація яєць гельмінтів до видів нами не проводилась у зв'язку з відсутністю довідників щодо паразитарних захворювань страусів.

У страусенят двох-трьох місячного віку, отриманих в результаті інкубації яєць у цьому підприємстві з додержанням правил санітарії,

яєць гельмінтів не виявлено, зареєстровано лише 10 % ураження ооцистами еймерії.

У дорослих страусів Ему яєць гельмінтів не встановлено, вони утримуються ізольовано від африканських і придбані на іншій приватній ферми.

Висновки. 1. У дорослих африканських страусів встановлено 100 % ураженість нематодами двох видів підряду *Strongylata*.

2. Страусенята 2-3 місячного віку на 10 % інвазовані еймеріями.

Перспективи подальших досліджень. Розведення страусів набуває популярності у багатьох областях України. Тому в подальшому необхідно проводити дослідження з визначення видів збудників встановлена значна інвазованість дорослого поголів'я нематодами, в подальшому необхідно проводити дослідження по визначенню видів збудників, пошуку антгельмінтних препаратів, які необхідні для лікування, а також розробка заходів боротьби і профілактики.

Список літератури

1. Племенні ресурси качок, гусей, індиків та страусів в Україні// Ефективне птахівництво.— 2006.—№10(22) — С.52-53. 2. Песков, В. «Серпуховський страусятник». // Комсомольська правда в Україні.—2003., 19 вересня, с.32. 3. Котельников, Г.А. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды. Справочник: 1984. — М.Колос. — 208 с.

PARASITIC DISEASES OF OSTRICHES

Babenko A.B., Lucenko L.I., Sumakova N. V.

National Scientific Center 'Institute of Experimental and Clinical Veterinary Medicine', Kharkiv

Parasitological investigations of material from adult ostriches, young animals of 2-3-month-old and ostriches Emu are carried out. Invasiveness by two species of nematodes, eymerias are determined.

УДК 619:615.3:577.1:636.22/28

ВПЛИВ ПРЕПАРАТІВ СЕЛЕНУ НА МОРФОЛОГІЧНІ ТА БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТЕЛЯТ НА ВІДГОДІВЛІ

Балим Ю.П.

Головне управління ветеринарної медицини в Харківській області

Застосування натрію селеніту та селеданту (селекору) 6-7місячним телятам на відгодівлі сприяє нормалізації обміну речовин та збільшує середньодобовий приріст маси тіла на 25,4 - 38,6 % порівняно з контролем.

Актуальною проблемою сучасного тваринництва є збільшення виробництва яловичини. В теперішній час у тварин спостерігається підвищена потреба в біологічно активних речовинах у зв'язку з поширенням в тваринництві нових індустріальних технологій. Це обумовлено рядом причин: недоліком і поганою якістю кормів, наявністю в них нітритів, нітратів, низьким вмістом у кормах природних антиоксидантів, технологічними стресами та іншими факторами.